

Møtereferat

Sak: Samarbeidsforum TSO/DSO 1/2024

Møtedato/sted:
14.03.2024/Nydalen

Deltagere:
Sture Hellesvik
Bjørn Hanssen
Peter Kirkebø
Stig Julius Haugen
John Kroken
Rannveig Norfolk
Kristoffer Sletten
Camilla Landro Berntsen
Jens Tore Holene
Lisbeth Vingås
Christine Kaaløy
Eirik Eggum
Markus Amundsen
Bjørn Harald Bakken
Tom Tellefsen
Torkel Bugten
Anders Grønstvedt
Christina Sepulveda
Eirik Haugen (referent)

Noranett
Tensio
Linja
Linja
Sygnir
Lnett
Glitre Nett
BKK
Elvia
Elvia
Fornybar Norge
RME
RME
Statnett
Statnett
Statnett
Statnett
Statnett
Statnett

Møteleder:
Torkel Bugten

Fraværende: Jan Erik Brattbakk (Føie),
Johannes Kristoffersen (Arva), Eivind
Gramme (Lede), Johan G. Hernes (Tensio),
Anne Marthe Christensen (RME), Torfinn
Jonassen (RME), Harald Andreassen
(Arva), Otto Andreas Rustand (Glitre)

Ref. dato: 14.03.2024

Neste møte: 6.juni 2024

1	<p>Statnett orienterer (foil 3-8)</p> <p>Statnett v/ Torkel Bugten orienterte om at Statnett avslutter Autofos-prosjektet i nåværende form, planen videre for arbeidet med KORRR og demand response network code. Bransjen (DSO-er og SGU-er) involveres i arbeidet med KORRR i Q3 2024, og det ble pekt på viktigheten av å involvere Elbits. Når nettkoden om demand response skal implementeres vil det bli en del arbeid knyttet utvikling av nasjonale metoder.</p> <p>RME orienterer (foil 10-19)</p> <p>RME v/ Eirik Eggum orienterte om oppfølgingen av regjeringens handlingsplan for raskere tilknytning. Forslag til forskriftstekst for modenheitskriterier skal på høring etter påske. Definisjon av vanlig forbruk og krav til transparens av driftsmessig forsvarlig kriterier og vurderinger er nå under arbeid.</p> <p>RME har gjennomført en mulighetsstudie av incentivmekanismer for kortere ledetider og ønsker innspill på denne innen 1.mai. Her er det tiltak på kort og lang sikt.</p>
---	---

	<p>Metode for vilkår for tilknytning og bruk av nettet er under arbeid basert på innspillene i høst.</p>
2	<p>Fleksibilitet på tvers av nettnivåer (foil 21-31)</p> <p>Statnett v/ Bjørn Harald Bakken presenterte behovet for fleksibilitet, dagens fleksibilitetsmodell og tanker om noen nye modeller som kan bli aktuelle i fremtiden. Den ene modellen innebærer en koordineringsmekanisme mellom lokale og nasjonale markeder. Den andre gikk ut på at Statnett skiller ut sin flaskehalshåndtering til et felles nasjonalt lokalt marked på lik linje med reservemarkedene. En viktig forutsetning fremover vil være nettmødeller og fleksibilitetsregister.</p> <p>Tilbakemeldinger og refleksjoner fra forumet gikk ut på at klareringsrekkefølge er viktig og markedsdesignet må sørge for at det er slik at likviditeten i markedene er tilstrekkelig. Dersom DSO-ene anskaffer fleksibilitet gjennom bilaterale avtaler i stedet for markedsløsninger, vil det også være nødvendig å se på hvordan disse ressursene kan brukes av TSO-en.</p> <p>Behov for fleksibilitet (foil 32-36)</p> <p>BKK v/ Camilla Berntsen forklarte om BKK sine tanker og arbeid rundt bruk av fleksibilitet til å håndtere kapasitetsproblemer i regionalnettet. Behovet har ikke vært der historisk, heller ikke i dag, men det kommer sannsynligvis til å oppstå snart. Hovedutfordringen er systemer på sentralen for å klare å håndtere ulike virkemidler (som UKT f.eks.). Modning av kunder og at drift- og planleggingsmiljøene internt har god dialog var andre utfordringer.</p>
3	<p>Oppsummering av gruppediskusjoner om felles bruk av fleksibilitet</p> <p>Behovet for fleksibilitet er først og fremst flaskehalshåndtering, men også spenningsregulering. Etterspørselsbehovene bør sorteres etter ulike egenskaper: ramping, tilgjengelighet, varighet, hviletid og geografisk plassering. Automatisk håndtering og informasjonsutveksling blir en viktig forutsetning. Splitting av markeder medfører likviditetsutfordringer, og størst mulig grad av felles og koordinerte markeder er hensiktsmessig. Det er delte meninger om markedsløsninger kan håndtere begrensninger langt nede i nettet, og forumet er enig i at dette må utforskes og testes videre for å finne ut av det.</p> <p>God datakvalitet og deling av nettmødeller er grunnleggende, samtidig må det juridiske rammeverket sørge for at dette skjer på en ryddig måte med tanke på markedsensitive opplysninger. Det kan være fordelaktig å bruke Elbits for systematisk arbeid rundt dette.</p> <p>Statnett kommer med forslag til hvordan forumet kan sørge for en systematisk oppfølging av hvordan ulike markedsdesign kan utformes. Dette testes allerede ut i ulike piloter og prosjekter, men det er nødvendig å se dette i sammenheng. F.eks. vil Euroflex, som mange DSO-er er med i, teste ut ett markedsdesign, men ikke mange ulike. En potensiell samarbeidsarena som kan brukes er FME SecureEl, hvis det får finansiering og godkjenning av forskningsrådet.</p>
4	<p>Tanker fra Linja (foil 55-57)</p> <p>Linja v/ Peter Kirkebø gjennomgikk saken hvor RME ble anmodet om å gi veiledning. Linja ønsker å tilknytte mer forbruk. Inngåelse av en avtale etter fos § 7 annet ledd ble vurdert som et mulig tiltak i denne forbindelse. Linja mente imidlertid at systemansvarlig også ved en slik avtale måtte håndtere flaskehals i nettet. Systemansvarlig pekte på at økt tilknytning også kunne håndteres med endret koblingsbilde (mer bruk av radielle drifter) og avvikling av eksisterende systemvern. Systemansvarlig har i tillegg vist til muligheten Linja har til å inngå avtaler om tilknytning på vilkår, inkludert bruk av tilknytningsvern. Linja vist også en annen sak, hvor man innenfor dagens tolkning av regelverket kanskje kan vurdere en fos 7.2-avtale med dynamiske lastgrenser.</p>

	<p>Systemansvarsforskriften og flaskehalsansvar (foil 41-53)</p> <p>RME v/ Markus Amundsen orienterte om RME sin veiledning rundt bruk av fos 7.2-avtaler, systemvern og tilknytningsvern, og driftsmessig forsvarlig vurderinger.</p> <p>RME slår fast at flaskehalsansvaret i regional- og transmisisjonsnett ligger hos systemansvarlig (fos §5). Dersom noe annet skal praktiseres er det antakeligvis nødvendig med en forskriftsendring, men et minimum nå er at Statnett oppdaterer retningslinjene til fos.</p> <p>Systemvern må skje etter vedtak (fos §21) og tilknytningsvern etter avtale (NEM §3-2). Statnett kommenterte at det teknisk sett ikke er noen forskjell, kun en juridisk og økonomisk forskjell. Statnett som systemansvarlig må ha informasjon om alle tilknytningsvern i regionalnett for å kunne ta høyde for og håndtere dette i systemdriften.</p> <p>Anleggsdelers maksimale grense fastsettes av konsesjonær, mens systemansvarlig fastsetter driftsmessige overføringsgrenser, koblingsbilde og systemvern. Dermed vil systemansvarlig være part når de nevnte delen berøres, også for saker under 5 MW som er Statnetts grense for vanlig forbruk.</p> <p>Tanker fra Statnett (foil 54)</p> <p>Statnett v/ Anders Grønstvedt sa at man nå må ta en fot i bakken etter at veiledningen kom, og at retningslinjene må oppdateres. Hvordan systemansvarlig skal forholde seg til DF-vurderinger i regionalnettet må gås opp, men det er fortsatt slik at et svar fra Statnett er fra hele Statnett som netteier og systemansvarlig. Tilknytning på vilkår brukes fordi det er en flaskehals, noe systemansvarlig helt klart har ansvaret for i regionalnett, og det må dermed gås opp hvordan dette skal hensyntas fremover.</p>
5	<p>Oppsummering og neste møte i Samarbeidsforum</p> <p>Statnett kommer med et forslag til hvordan man mer systematisk kan arbeide for å utforske ulike markedsmodeller for bruk av fleksibilitet på tvers av nettnivåer i løpet av april.</p> <p>Neste møte er i Sandnes hos Lnett 6.juni.</p>

Vedlegg: Foiler vist i møtet ("2024-03-14 Samarbeidsforum - Samlet pakke med presentasjoner.pdf")